

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

V Bruselu dne 23.9.2005
KOM(2005) 456 v konečném znění

ZPRÁVA KOMISE

**První výroční zpráva o pokroku v oblasti evropského smluvního práva
a přezkumu acquis**

ZPRÁVA KOMISE

První výroční zpráva o pokroku v oblasti evropského smluvního práva a přezkumu *acquis*

(Text s významem pro EHP)

1. ÚVOD

Tato zpráva shrnuje vývoj iniciativy v oblasti evropského smluvního práva a hodnocení *acquis* od vydání sdělení Komise o evropském smluvním právu a revizi *acquis* z roku 2004 („sdělení z roku 2004“)¹, a nastiňuje hlavní politické otázky.

Touto zprávou, první z řady výročních zpráv, plní Komise svůj závazek daný Radě² a Evropskému parlamentu (EP)³ ve sdělení z roku 2004.

Projekt podpořila rovněž Evropská rada, která ve svých závěrech ze dne 5. listopadu 2004⁴, vydaných po zasedání Evropské rady v Tampere, přijala takzvaný Haagský program⁵, který zahrnuje rovněž Společný referenční rámec (CFR). Komise následně začlenila CFR do svého akčního plánu z 10. května 2005⁶, který byl přijat rovněž Radou.⁷ Evropský parlament dále ve svém usnesení k legislativnímu a pracovnímu programu Komise pro rok 2005⁸ vyzývá Komisi, aby podpořila projekt evropského smluvního práva, a zdůrazňuje, že se hodlá do projektu plně zapojit.

2. VYPRACOVÁNÍ CFR

2.1. Výzkumná síť

Po vyhodnocení návrhů obdržených na základě výzvy k předkládání návrhů z prosince 2002 byla vytvořena výzkumná síť, která zahrnuje širokou škálu evropských kulturních tradic⁹. Výzkum je organizován v rámci pracovních balíčků navrhovaných výzkumnými pracovníky, na jejichž základě bude do konce rok 2007 vypracován CFR.

¹ KOM(2004) 651 v konečném znění, Úř. věst. C 14, 20.1.2005, s. 6.

² Úř. věst. C 246, 14.10.2003, s. 1.

³ P5_TA(2003)0355.

⁴ Dokument Rady 14292/04, 5.11.2004.

⁵ Příloha I k dokumentu Rady 14292/04.

⁶ KOM(2005) 184 v konečném znění.

⁷ Dokument Rady 9778/2/05 REV 2, 10.6.2005.

⁸ P6_TA-PROV (2005) 0053.

⁹ Další informace viz: ftp://ftp.cordis.lu/pub/citizens/docs/kickoff_p7_p8_2004.pdf

2.2. Síť CFR

2.2.1. Vytvoření sítě CFR

Na základě výzvy k vyjádření zájmu¹⁰ byla vytvořena síť zainteresovaných odborníků zabývajících se CFR („síť CFR“). Účast této sítě v procesu zajišťuje, že výzkum zohlední praktický kontext, ve kterém budou předpisy používány, i potřeby uživatelů.

Odborníci byli vybráni na základě 4 kritérií: zastoupení různých právních tradic, vyvážení ekonomických zájmů, odbornost a zájem o spolupráci. Hodnocení proběhlo ve dvou kolech, přičemž druhé kolo bylo zaměřeno na nápravu počátečních nedostatků týkajících se profesního a zeměpisného zastoupení. Síť v současnosti zahrnuje 177 členů, jejichž prostřednictvím jsou široce zastoupeny jednotlivé členské státy a profese¹¹. Seznam členů je veřejně přístupný.¹²

2.2.2. Činnost sítě CFR

Síť CFR zahájila svou činnost konferencí konanou dne 15. prosince 2004. V průběhu výzkumu budou její členové předkládat připomínky k výzkumným zprávám, které budou projednávány na pracovních schůzkách a prostřednictvím internetové stránky vytvořené za tímto účelem.

V této fázi bylo určeno 32 námětů k diskusi, která bude probíhat do konce roku 2007. Na základě své specializace vyjádřili členové sítě CFR svůj zájem o práci v určitých oblastech výzkumu. Vzhledem k tomu, že pracovní schůzky musí umožňovat závažné diskuse, je nutné velikost skupin omezit. Účastníci pracovních schůzek jsou vybíráni podle stejných kritérií jako členové celé sítě. Členové sítě CFR, kteří nemohou být přizváni k účasti na pracovních schůzkách, mohou předložit své příspěvky písemně.

Zapojení členů sítě CFR do výzkumné práce je v současné době organizováno takto:

- Před pracovními schůzkami jsou návrhy týkající se výzkumu zveřejněny na příslušné internetové stránce. Členové sítě, kteří vyjádřili svůj zájem o určité téma, jsou vyzváni, aby návrhy přezkoumali a předložili své připomínky.
- Po pracovních schůzkách jsou odborníci zapojení do sítě CFR vyzváni, aby své příspěvky do diskuse písemně shrnuli. Komise vypracuje zprávu, do níž zapracuje připomínky přednesené členy sítě CFR na pracovní schůzce, jejich písemné příspěvky a odpovědi výzkumných pracovníků. Ve zprávách jsou zvlášť určeny politické otázky, zejména otázky týkající se *acquis* v oblasti práva upravujícího spotřebitelské smlouvy, a horizontální otázky.
- Výzkumní pracovníci mohou do 6 měsíců reagovat na připomínky členů sítě CFR shrnuté ve zprávě Komise tím, že je zohlední ve svých revidovaných návrzích, nebo, pokud s nimi nesouhlasí, odůvodněním tohoto svého postoje.

¹⁰ Úř. věst. S 148, 31.7.2004.

¹¹ Viz příloha.

¹² http://europa.eu.int/comm/consumers/cons_int/safe_shop/fair_bus_pract/cont_law/common_frame_ref_en.htm

Od března 2005 se konaly tyto pracovní schůzky: servisní smlouvy (11. března); franšíza, obchodní zastoupení, distribuce (16. března); práva spojená s osobní zárukou (19. dubna); zásah ve prospěch druhého (29. dubna); bezdůvodné obohacení (20. května); pojem a funkce smlouvy (7. června) a pojem spotřebitele a odborníka (21. června).

2.3. Síť odborníků z členských států

Síť odborníků z členských států pro CFR byla vytvořena na základě nominací předložených členskými státy. Seznam členů je veřejně přístupný¹³. Tato síť zahájila svou činnost první pracovní schůzkou konanou dne 3. prosince 2004¹⁴. Druhá pracovní schůzka, konaná dne 31. května 2005, byla věnována hodnocení procesních a hmotněprávních otázek, které vyplynuly z práce na CFR¹⁵.

2.4. Internetová stránka

Komise vytvořila za tímto účelem zvláštní internetovou stránku, na niž mají přístup členové sítě CFR, odborníci z členských států a členové Evropského parlamentu. Veškeré relevantní dokumenty, např. návrhy výzkumných pracovníků, připomínky členů sítě CFR, zprávy Komise z pracovních schůzek, budou na tuto stránku umístovány v průběhu celého procesu vytváření CFR.

2.5. Evropské diskusní fórum

První Evropské diskusní fórum, jehož cílem jsou, podle sdělení Komise z roku 2004, pravidelné schůzky osob podílejících se na politické a technické úrovni na vytváření CFR, zejména členů sítě CFR a odborníků z členských států, se mělo konat ve dnech 7. a 8. července 2005 a jedním z pořadatelů mělo být předsednictví Spojeného království. Tato konference musela být z důvodu teroristických útoků v Londýně zrušena. V současnosti je plánována na 26. září 2005. Příští Evropské diskusní fórum, spolupřátané rakouským předsednictvím, by se mělo konat ve dnech 25. a 26. května 2006 ve Vídni.

2.6. Otázky, které vyplynuly z první fáze vypracování CFR

2.6.1. SíťCFRR a přezkum acquis

Jak bylo uvedeno ve sdělení z roku 2004, budou relevantní zjištění (např. definice, vzorová pravidla) vyplývající z přípravy CFR zkoušena v oblasti ochrany spotřebitelů, a to v kontextu přezkumu spotřebitelského *acquis*. Přezkum *acquis* naopak přispěje k vytvoření širšího CFR. Komise zdůrazňuje potřebu jasného zacílení přípravy CFR na politické aspekty, aby byla zaručena vyšší operativnost a účinnost celého procesu. Komise bude proto jednoznačně upřednostňovat otázky relevantní pro *acquis* v oblasti práva upravujícího spotřebitelské smlouvy a jiné *acquis* vztahující se ke smluvnímu právu.

2.6.2. Procesní otázky

Účinnost spolupráce v rámci procesu vytváření CFR je zásadní. Komise proto hodlá zkvalitnit práci v rámci sítě CFR, zejména posílit účinnost jejich příspěvků. Jak bylo dříve rozhodnuto,

¹³ Viz poznámka pod čarou č. 12.

¹⁴ Viz poznámka pod čarou č. 12.

¹⁵ Viz poznámka pod čarou č. 12.

prodlouží Komise s účinností od druhé poloviny roku 2005 lhůtu, ve které mohou členové sítě CFR hodnotit návrhy výzkumných pracovníků, z 1 na 2 měsíce.

Hodnocení dotazníků rozdaných Komisí na pracovních schůzkách sítě CFR a diskuse s odborníky z členských států se ukázaly být velmi užitečnými. Na základě těchto podkladů a s cílem zkvalitnit proces vytváření CFR Komise:

- bude upřednostňovat taková témata nebo pracovní schůzky, které jsou významné ve vztahu k přezkumu spotřebitelského acquis, a případně rozšíří seznam témat nebo pracovních schůzek o otázky relevantní pro toto acquis;
- zajistí, aby bylo v návrzích určeno, které části předpisů jsou relevantní ve vztahu k hlavnímu užití CFR, tj. přezkumu acquis, a které části poskytují doplňující podrobnosti, jež mohou členské státy případně využít při provádění směrnic;
- zajistí vyšší flexibilitu pokud jde o strukturu pracovních schůzek (např. ve vhodných případech vytvoří „skupiny pro zpracování návrhů“, jejichž cílem bude vypracovat doporučení týkající se zpracování návrhů ve vztahu k určité problematice; jmenuje delegáty v rámci pracovních schůzek, aby byla zajištěna horizontální soudržnost);
- dále prozkoumá možnosti dokončení diskuse po skončení pracovní schůzky;
- vyzve výzkumné pracovníky, aby před konáním pracovní schůzky předložili souhrnný přehled shrnující klíčové prvky předlohy;
- bude organizovat pracovní schůzky o celkové struktuře návrhu CFR;
- vyzve zástupce členských států nebo Evropského parlamentu, aby vypracovali návrhy zpráv k pracovním schůzkám zabývajícím se CFR. Komise si vyhrazuje právo revidovat zprávy, aby zaručila jejich nestranné a jednotné zpracování.

2.6.3. *Horizontální hmotněprávní otázky*

Co se týče hmotného práva, má Komise v úmyslu klást důraz na následující body, a to s ohledem na diskuse se zainteresovanými subjekty a členskými státy:

- Komise obohatí proces zpracování CFR o otázky, které vyvstanou během fáze přezkumu spotřebitelského acquis, která se zaměří se na zjištění současného stavu.
- Pro vypracování CFR je nezbytné definovat obecné právní pojmy a začlenit je do příslušných návrhů. Je-li nezbytná diferenciacie podle jednotlivých odvětví, je nutné na tuto skutečnost upozornit a vysvětlit ji. Definice musí být úzce koordinovány s vypracovanými předpisy.
- Celková soudržnost návrhu CFR je klíčová: Je třeba upřesnit vzájemnou závislost mezi obecným a speciálním smluvním právem. Ve vztahu k horizontálním otázkám je nutné nalézt soudržná řešení. Měla by být upřesněna působnost dotčených předpisů.
- Měla by být jasně určena a vysvětlena politická rozhodnutí, a to zejména v přehledu vypracovaném výzkumnými pracovníky a v připomínkách k návrhům předpisů.

- Je třeba zdůraznit zásadu smluvní volnosti, která je pro celý proces klíčová. Pokud mají být určité předpisy závazné, měla by být tato skutečnost v příslušných návrzích upřesněna a odůvodněna.
- Zásadní význam má odpovídající rozlišení smluv mezi dvěma podniky (B2B) a smluv mezi podniky a spotřebiteli (B2C). Spotřebitelské právo vyrovnává strukturální nerovnosti mezi spotřebitelem a obchodníkem; politická rozhodnutí by tudíž mohla být přijímána různě v kontextu vztahu dvou podniků (B2B) a vztahu mezi podnikem a spotřebitelem (B2C). Aby bylo možné přijímat dostatečně diferenciovaná řešení, jeví se jako vhodné řešit jednotlivé případy odděleně, což umožní určit případy, kdy je třeba přijmout zvláštní spotřebitelské předpisy a navrhnout odchylky od obecných předpisů.

Komise vyzve výzkumné pracovníky, aby tyto otázky zvážili při přípravě budoucích nebo revidovaných návrhů.

3. PŘEZKUM SPOTŘEBITELSKÉHO ACQUIS

Aby dosáhla svých cílů v oblasti zdokonalení regulace a využila spolupráce s projektem evropského smluvního práva, zahájila Komise revizi acquis směřující ke zjednodušení a k doplnění regulačního rámce. Proces přezkumu je nastíněn ve sdělení z roku 2004 a vychází z příkladu spotřebitelského acquis, vzhledem k jeho relevanci ve vztahu ke smluvnímu právu. Cílem této zprávy je podrobněji nastínit tento proces, a to opět na základě příkladu. Postup přezkumu je popsán níže, s důrazem na vlastní proces, avšak s tím, že jsou uvedena rovněž některá předběžná zjištění týkající se jednotlivých spotřebitelských směrnic a možné výsledky.

3.1. Vlastní proces

Komise se zatím stále nachází ve fázi zjišťování současného stavu, která zahrnuje analýzu transpozice a uplatňování spotřebitelských směrnic jednotlivými členskými státy. Tento postup je nezbytný, aby bylo možné určit problémy v oblasti regulace, překážky na vnitřním trhu a mezery v oblasti ochrany spotřebitelů, a posoudit, zda jsou jejich příčinou problémy vyplývající ze stávajících směrnic nebo jejich nesprávného provádění a používání v jednom nebo více členských státech.

V současné době zpracovává síť akademických pracovníků a právníků z praxe jménem Komise komparativní právní analýzu. Tato analýza doplní kontrolu transpozice prováděnou Komisí. Jejím cílem je přezkoumat používání směrnic v jednotlivých členských státech, včetně nejvýznamnější vnitrostátní judikatury a rozhodnutí státní správy. Výzkumní pracovníci poskytnou doporučení týkající se racionalizace a zjednodušení acquis, jehož cílem je vyhnout se případným nejednotnostem, překrývání předpisů, překážkám vnitřního trhu a narušení hospodářské soutěže. Studie bude zveřejněna na podzim roku 2006.

Komise hodlá vydat souhrnnou zprávu o revizi spotřebitelského acquis. Tento dokument by měl být zveřejněn v první polovině roku 2006.

Komise má v úmyslu provést rozsáhlou konzultaci, jejíž výsledky budou zveřejněny. Evropský parlament bude pravidelně informován o našich zjištěních a postupu práce. Bude vytvořena stálá pracovní skupina sdružující odborníky z členských států, jak je uvedeno ve sdělení z roku 2004; její první schůze se uskuteční na podzim roku 2005. Pravidelné

konzultace se zainteresovanými subjekty budou oficiálně zahájeny zveřejněním příslušné zprávy v roce 2006. Zainteresované strany však mohou Komisi předkládat připomínky a informace již před tímto datem.

Přestože nebylo s konečnou platností rozhodnuto o formě konzultací, budou odborníci z členských států a zainteresované strany vyzváni, aby některé směrnice posoudili samostatně, zatímco pro řešení „horizontálních“ otázek, včetně definic a právních prostředků, mohou být uspořádány pracovní schůzky.

Konzultace uzavřou fázi zjišťování současného stavu. Komise zhodnotí různé politické možnosti a zváží potřebu regulačních opatření.

Přestože je ještě příliš brzy na to, aby bylo možné učinit závěry týkající se jednotlivých směrnic, z hodnocení směrnic o jednotkových cenách¹⁶, zásazích na ochranu spotřebitele¹⁷, dočasném užívání nemovitosti¹⁸ a smlouvách uzavřených na dálku¹⁹ již vyplynula určitá předběžná zjištění. Je třeba připomenout, že při posuzování těchto směrnic Komise uznává potřebu zajistit jejich řádné prosazování, včetně samoregulačních opatření. Výbor, který bude vytvořen podle nařízení o spolupráci v oblasti ochrany spotřebitele²⁰, poskytne hodnotný příspěvek k prováděné revizi.

3.2. Předběžná zjištění týkající se provádění

3.2.1. Jednotkové ceny

Směrnice ponechává rozsáhlou možnost volného uvážení ve vztahu k výkladu některých hlavních ustanovení. Díky tomu byla přijata řada poměrně rozdílných prováděcích opatření. Zaprvé, směrnice umožňuje, aby byly vedle metrických jednotek používány alternativní množstevní jednotky, které jsou široce a běžně používány při prodeji určitých produktů v členských státech. Tento postup vedl k tomu, že jsou na území Společenství používány pro tyto produkty rozdílné množstevní jednotky. Není však dosud zřejmé, v jakém rozsahu může tato skutečnost ztěžovat porovnávání cen a schopnost podniků založit své pobočky v ostatních členských státech.

Členské státy navíc mohou zavést výjimky z obecné povinnosti uvádět jednotkovou cenu, a to z důvodu, že by tato informace nebyla užitečná nebo že by mohla být zmatečná. Členské státy tuto možnost využily různým způsobem. Komise si je vědoma, že se jedná o problém, který vyplývá ze skutečnosti, že pouze malá část nepotravinových produktů může být prodávána s uvedením jednotkové ceny (např. barvy, dřevo). Možnost vytvořit pravidlo, které by vyhovovalo všem případům, se jeví jako pochybná.

Konečně, předmětná směrnice umožňuje přijmout, v přechodném období, odchylku od obecné povinnosti uvádět jednotkové ceny ve prospěch drobných maloobchodních podniků. Avšak vzhledem k tomu, že směrnice neobsahuje žádnou definici pojmu „drobný maloobchodní podnik“, určily členské státy subjekty, v jejichž prospěch je tato odchylka určena, podle

¹⁶ Směrnice 98/6/ES ze dne 16.2.1998, Úř. věst. L 80, 18.3.1998, s. 27.

¹⁷ Směrnice 98/27/ES ze dne 19.5.1998, Úř. věst. L 166, 11.6.1998, s. 51

¹⁸ Směrnice 94/47/ES ze dne 26.10.1994, Úř. věst. L 280, 29.10.1994, s. 83.

¹⁹ Směrnice 97/7/ES ze dne 20.5.1997, Úř. věst. L 144, 4.6.1997, s. 19.

²⁰ Nařízení (ES) č. 2004/2006 ze dne 27.10.2004, Úř. věst. L 364, 9.12.2004, s. 1.

různých kritérií. Není zřejmé, zda tato skutečnost může způsobit vážný problém, zvážíme-li místní povahu většiny relevantních zeměpisných trhů.

V každém případě, vzhledem k tomu, že označování cen produktů představuje obchodní praxi, bez ohledu na to, zda jsou či nejsou obsaženy v reklamě, bude třeba koordinovat příslušná ustanovení citované směrnice s nedávno přijatou směrnicí o nekalých obchodních praktikách²¹.

3.2.2. *Zásahy na ochranu spotřebitele*

Většina orgánů nebo organizací, jejichž jména členské státy oznámily Komisi podle směrnice o zásazích na ochranu spotřebitele, jsou spotřebitelskými organizacemi. Dosud žádná z těchto organizací nepožadovala přeshraniční zásah. Tento proces by měl pomoci určit hlavní překážky, s nimiž se mohou spotřebitelské organizace setkat při žádosti o zásah na ochranu spotřebitele v jiném členském státě.

Úřad pro korektní hospodářskou soutěž (Office of Fair Trading, OFT) Spojeného království předložil dosud jediný případ. Belgická společnost zasílala rezidentům ve Spojeném království poštou nevyžádané objednávací katalogy spolu s oznámením o výhře. Spotřebitelé se měli domnívat, že stačí, aby si objednali některé zboží z katalogu, a získají údajnou výhru. Výherci však byli vybráni předem a valná většina příjemců neměla šanci cenu získat. Úřad OFT tvrdil, že oznámení o výhrách byla pro spotřebitele zavádějící, a žádal belgické soudy o zásah. Belgické soudy nařídily zrušit předmětnou reklamní kampaň.

Nařízení o spolupráci v oblasti ochrany spotřebitele vytváří síť veřejných orgánů odpovědných za ochranu ekonomických zájmů spotřebitelů, částečně harmonizuje jejich pravomoci v oblasti vyšetřování a upravuje vzájemnou pomoc. Úřad OFT bude tudíž schopen požádat příslušný belgický orgán o přijetí opatření k vynucení příslušných předpisů.

3.2.3. *Dočasné užívání nemovitostí*

Obtíže spotřebitelů v oblasti dočasného užívání nemovitostí představují vážný problém. Komise přijímá řadu stížností, zejména ze strany spotřebitelů a Evropského parlamentu, které se týkají dočasného užívání nemovitostí ve Španělsku a, v menším rozsahu, v Portugalsku a na Kypru. Zdá se, že důkazy předložené Evropskými spotřebitelskými centry potvrzují, že se jedná o závažný problém.

Je třeba řešit zejména tyto otázky:

- nové produkty nespádají do působnosti právních předpisů upravující dočasné užívání (např. prázdninové kluby, smlouvy na dobu kratší než 3 roky a smlouvy týkající se ubytování na lodích);
- zavádějící obchodní praktiky a nedostatečné informace o produktu a lhůtě na rozmyšlenou poskytované spotřebitelům;
- agresivní prodejní techniky, např. nátlakový prodej;
- problémy s vrácením záloh, které jsou podle směrnice zakázány.

²¹ Směrnice 2005/29/ES ze dne 11.5.2005, Úř. věst. L 149, 11.6.2005, s. 22.

Některé z těchto otázek, a to problémy spojené s zavádějícími a agresivními reklamními praktikami, vyřeší nedávno přijatá směrnice o nekalých obchodních praktikách.

3.2.4. Smlouvy uzavřené na dálku

Hodnocení směrnice o smlouvách uzavíraných na dálku dosud potvrdilo, že je třeba upřesnit určité definice a používat pojmy jednotněji, a to nejen v rámci této směrnice ale i mezi jednotlivými směrnicemi. Dobrým příkladem jsou pojmy „pracovní dny“ a „dny“ uváděné ve směrnici a různé „minimální“ lhůty na odstoupení používané v různých nástrojích na ochranu spotřebitelů.²²

Vyskytly se rovněž závažnější problémy spojené s definicemi. V nedávném rozsudku Evropského soudního dvora²³, ve kterém úřad OFT požadoval vydání předběžného rozhodnutí o významu pojmu „přepravní služby“, použil Soudní dvůr širší výklad, než jaký zastávala Komise nebo úřad, a vyloučil použitelnost příslušné směrnice na služby spojené s půjčováním automobilů.

Problémy v praxi působí rovněž určité výjimky ze směrnice. Z působnosti směrnice jsou například vyňaty aukce, přestože určité členské státy vyňaly z její působnosti pouze některé druhy aukcí. Určité internetové stránky však kombinují aukční síně s nákupem za pevné ceny. V posledně jmenovaném případě se příslušná ustanovení směrnice použijí pouze na transakce mezi podniky a spotřebiteli. Tento postup může uvádět spotřebitele v omyl.

Obdobně je třeba zvážit vhodnost určitých definic ve vztahu k novým technologiím a obchodním praktikám. Například je požadováno písemné potvrzení informací na „stálém komunikačním prostředku“. Určité členské státy si nejsou jisty, jak vykládat tento pojem v kontextu smluv uzavíraných formou zpráv sms (tj. krátkých textových zpráv zasílaných prostřednictvím mobilních telefonů). Při posuzování těchto otázek Komise přirozeně zohlední výklad obdobných pojmů v jiných nástrojích Společenství, např. ve směrnici o prodeji finančních služeb na dálku²⁴.

Komise bude rovněž zjišťovat, zda je možné dotčenou směrnicí snadno uplatňovat v praxi. Setkali se podniky nebo spotřebitelé s problémy týkajícími se určitých aspektů směrnice? Například může skutečnost, že lhůta na odstoupení u zboží a u služeb pro spotřebitele nemusí započít od stejného dne, v případě, že smlouva zahrnuje jak zboží, tak i služby, uvádět spotřebitele v omyl a vytvářet překážky pro podniky?

Obecněji řečeno, hodnocení směrnice vyžaduje pečlivé zvážení jejího vzájemného vztahu s ostatními nástroji Společenství, jak v oblasti ochrany spotřebitelů (např. soulad s požadavky na předběžné informace podle směrnic o souborných službách pro cesty, pobyty a zájezdy²⁵ a směrnice o dočasném užívání nemovitostí; lze produkty jako je koupě na splátky nebo leasing považovat za finanční služby pro účely předmětné směrnice a/nebo směrnice o prodeji finančních služeb na dálku), tak i v jiných oblastech, jako např. ochrana dat a elektronický obchod.

²² Některé problémy spojené s různými lhůtami na rozmyšlenou byly známy již v době, kdy byla směrnice přijata, viz prohlášení Rady a Evropského parlamentu, Úř. věst. 144, 4.6.1997, s. 28.

²³ C-336/03 *Easycar (UK) Ltd v. Office of Fair Trading*.

²⁴ Směrnice 2002/65 ze dne 23.9.2002, Úř. věst. L 271, 9.10.2002, s. 16.

²⁵ Směrnice 90/314/EHS ze dne 13.6.1990, Úř. věst. L 158, 23.6.1990, s. 59.

3.3. Možné výsledky

Získá-li Komise v průběhu zjišťování současného stavu důkazy o tom, že *acquis* je třeba pozměnit nebo doplnit, mohla by teoreticky volit mezi 2 možnostmi:

- a) vertikální metoda spočívající v revizi jednotlivých stávajících směrnic (např. revize směrnice o dočasném užívání nemovitostí) nebo regulaci určitých odvětví (např. směrnice o cestovním ruchu, zahrnující ustanovení směrnice o souborných službách pro cesty, pobyty a zájezdy a směrnice o dočasném užívání nemovitostí);
- b) horizontálnější metoda, spočívající v přijetí jednoho nebo více rámcových nástrojů určených k regulaci společných rysů *acquis*. Tento rámcový nástroj (rámcové nástroje) by obsahoval jednotné definice a upravoval by hlavní práva a právní prostředky spojené se spotřebitelskými smlouvami.

Na základě horizontální metody by Komise například mohla vypracovat směrnici o smlouvách o prodeji zboží mezi podniky a spotřebiteli. Ta by jednotně upravovala smluvní aspekty prodeje, které jsou v současnosti obsaženy v několika směrnicích (např. směrnice o prodeji spotřebního zboží²⁶, o nepřiměřených podmínkách ve spotřebitelských smlouvách²⁷ o smlouvách uzavíraných na dálku a o podomním prodeji²⁸). V souladu se zásadami zdokonalení regulace by tímto nástrojem došlo k významné racionalizaci regulačního rámce, neboť veškerá relevantní ustanovení dotčených stávajících směrnic by byla systematizována v nové směrnici. Části stávajících směrnic o obchodních technikách (např. omezení používání určitých způsobů komunikace na dálku) a službách by zůstaly v platnosti. Tyto části by mohly být, pokud by to bylo možné a potřebné, v budoucnu upraveny prostřednictvím zvláštního nástroje nebo nástrojů. Horizontální metoda by v případě potřeby nevyklučovala vertikální řešení.

Bez ohledu na zvolený postup Komise využije synergie mezi přezkumem *acquis* a iniciativou v oblasti evropského smluvního práva.

Jakékoli rozhodnutí revidovat spotřebitelské *acquis* bude podléhat posouzení dopadů. V souladu s interinstitucionální dohodou o zdokonalení tvorby právních předpisů²⁹ budou jeho výsledky zpřístupněny Evropskému parlamentu, Komisi a veřejnosti.

4. DALŠÍ KROKY

4.1. Opatření II v rámci akčního plánu

V akčním plánu z roku 2003 se Komise zavázala prověřit, zda by mohla podpořit vypracování standardních podmínek (STC) platných v celé Evropské unii, zejména tím, že bude provozovat internetovou stránku, na níž si budou moci jednotliví účastníci trhu vyměňovat relevantní informace.

²⁶ Směrnice 1999/44/ES ze dne 25.5.1999, Úř. věst. L 171, 7.7.1999, s.12.

²⁷ Směrnice 93/13/EHS ze dne 5.4.1993, Úř. věst. L 95, 21.4.1993, s. 28.

²⁸ Směrnice 85/577/EHS ze dne 20.12.1985, Úř. věst. L 372, 31.12.1985, s.31.

²⁹ Úř. věst. C 321, 31.12.2003, s. 1.

Po pečlivém zvážení všech okolností se Komise rozhodla, že by neměla tuto internetovou stránku provozovat z těchto důvodů:

- Mají-li být STC vynutitelné ve všech právních systémech platných v rámci Evropského hospodářského prostoru, musí splňovat podmínky nejpřísnějšího vnitrostátního práva. Komise se domnívá, že strany, které nepůsobí ve všech státech EU, zejména v těch státech, které uplatňují nejpřísnější vnitrostátní režimy, by neměly důvod tyto STC používat. Tím by se podstatně omezil okruh hospodářských subjektů, které by je využívaly.
- STC jsou obvykle navrhovány pro určité odvětví. Lze si obtížně představit, jak by mohly být smluvní podmínky vypracované pro určité odvětví využitelné v jiných hospodářských odvětvích.
- Stále se zrychlující legislativní změny vyžadují stálou aktualizaci STC. STC zveřejněné na internetové stránce provozované Komisí by tudíž velmi rychle ztrácely svou užitnou hodnotu.
- Vzhledem ke složitosti a potřebě stálého přezkoumávání STC je jejich udržování v aktuálním znění vysoce nákladné ve smyslu právních poplatků. Komise pochybuje, že by strany, které investovaly nemalé prostředky do vytvoření a aktualizace STC, byly ochotny bezplatně sdílet výsledný produkt se svými konkurenty.
- Komise již uvedla v Akčním plánu a ve sdělení z roku 2004, že za STC uveřejněné na internetové stránce ponese plnou zodpovědnost pouze strany, které je tam zveřejní, aniž by Komise přijala jakoukoli zodpovědnost v oblasti právní nebo obchodní platnosti STC. Pokud by se však u STC zveřejněných na internetové stránce neověřilo, zda jsou platné a vynutitelné ve všech státech EU nebo zda jsou v souladu s právem Evropského společenství, výrazně by se tím snížil význam takové výměny informací.

S ohledem na předpokládané vysoké náklady spojené s provozováním předmětné internetové stránky obsahující nezbytné funkce, s vyloučením nákladů na překladatelské služby, a na shora uvedené skutečnosti se Komise rozhodla nevytvářet internetovou stránku věnovanou výměně STC.

4.2. Možnosti volitelného nástroje v evropském smluvním právu („26. režim“)

V oblasti finančních služeb bere Komise v Zelené knize o politice v oblasti finančních služeb (2005-2010)³⁰ na vědomí diskusi o tzv. „26. režimu“, který nechává 25 souborů pravidel beze změny. Komise reaguje na výzvu k dalšímu prozkoumání tohoto 26. režimu zadáním studie proveditelnosti, např. v oblasti jednoduchého (životního) pojištění a spořicíh produktů. Komise rovněž navrhuje vytvořit v rámci fóra skupiny pro určité maloobchodní produkty, jejichž členy budou odborníci zastupující zájmy průmyslu a spotřebitelů, a jejichž úkolem bude určit jakékoli překážky a prověřit možná řešení. Tato činnost bude podpořena rozsáhlým výzkumem. Komise dále, ve své Zelené knize o hypotečním úvěru v EU³¹, vítá názory týkající se výhod standardizace hypotečních smluv, např. prostřednictvím 26. režimu, a uvádí, že tento režim by mohl být zaveden právním nástrojem, který by platil vedle vnitrostátních

³⁰ KOM(2005) 177 v konečném znění.

³¹ KOM(2005) 327 v konečném znění.

právních předpisů, aniž by je však nahrazoval, a smluvní strany by jej mohly využít jako jednu z možností.

Annex: CFR-net members; overview

Country	Business					Legal professions					Consumers' org.	Total
	Industry	Trade	Services	Financial Services	General	Lawyers	Judges	Notaries	Arbitrators	Public registrars		
Austria					2	1						3
Belgium						2					1	3
Cyprus												
Czech Republic	1					1						2
Denmark						1						1
Estonia												
Finland					1	1						2
France		1		3	1	2					1	8
Germany	11		1	6		5	10	2				35
Greece												
Hungary												
Ireland						1						1
Italy		1		1		4	2	1			1	10
Latvia						1						1
Lithuania											1	1
Luxemburg				1	1						1	3
Malta						1			1			2
Netherlands	2					1	1					4
Poland	1					1						2
Portugal						1					2	3

Country	Business					Legal professions					Consumers' org.	Total
	Industry	Trade	Services	Financial Services	General	Lawyers	Judges	Notaries	Arbitrators	Public registrars		
Slovakia												
Slovenia					1				1			2
Spain						4				2	1	7
Sweden	2					2						4
UK	2	1	2	4		12	2		1		1	25
EU org.	8 ³²	5 ³³	1	14	2	4 ³⁴		13 ³⁵			4	51
Non-EU	4											4

³² 1 Belgium, 1 Spain, 1 Germany, 1 Norway, 2 Italy (UNICE).

³³ 1 Spain, 1 France (FEDSA).

³⁴ 1 France, 1 Italy, 1 Slovenia, 1 UK (CCBE).

³⁵ 1 Austria, 1 Belgium, 4 France, 1 Hungary, 3 Germany, 1 Netherlands, 1 Italy, 1 Spain (CNUE).